PATVIRTINTA
Prienų globos namų direktoriaus
2026 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-98

PRIENŲ GLOBOS NAMŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮGALINIMO KONCEPCIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Prienų globos namų (toliau – Globos namų) paslaugų gavėjų įgalinimo koncepcija (toliau – Koncepcija) nustato Globos namų socialinių paslaugų gavėjų (toliau – gyventojų) įgalinimo procesą - įgalinimo sampratą, tikslus, principus, įgalinimo būdus ir priemones, rezultatų vertinimą.

2. Įgalinimo procesas Globos namuose orientuotas į gyventojų aktyvų dalyvavimą ir lygiavertį santykį su darbuotojais, pagarbius santykius, bendradarbiavimą skatinančiais principais, gerinant asmens gyvenimo kokybę bei teikiamas socialines paslaugas.

II SKYRIUS ĮGALINIMO SAMPRATA, TIKSLAI, PRINCIPAI

3. Įgalinimas – tai nuolatinis, individualiais gyventojo poreikiais ir galimybėmis grindžiamas procesas, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas gyventojui priimti sprendimus, išreikšti savo valią, išlaikyti ir stiprinti turimus gebėjimus, savarankiškai veikti bei aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime.

4. Įgalinančios socialinės paslaugos – tai gyventojų gebėjimų, kompetencijų, išteklių plėtotė, galimybė reikšti nuomonę apie savo poreikius, interesus ir lūkesčius, kurie yra pripažįstami ir į juos atsižvelgiama.

5. Įgalinimo tikslai:

5.1. Skatinti gyventojo savarankiškumą ir atsakomybę už savo gyvenimą;

5.2. Stiprinti pasitikėjimą savimi ir gebėjimą tenkinti savo poreikius, priimti sprendimus;

5.3. Suteikti žinių ir įgūdžių, resursų, reikalingų kasdieniams pasirinkimams;

5.4. Mažinti priklausomybę nuo socialinės pagalbos, suprasti pasirinkimo laisvę;

5.5. Padėti gyventojui aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime.

6. Įgalinimo procesas grindžiamas keturiais pagrindiniais principais:

6.1. **Pasirinkimo laisvė –** gyventojui sudaromos galimybės savarankiškai rinktis, išreikšti savo pageidavimus ir priimti sprendimus kasdienėse gyvenimo situacijose.

6.2. **Dalyvavimas priimant sprendimus** – gyventojas įtraukiamas į individualios socialinės globos planavimą, jam aktualių klausimų sprendimą ir Globos namų bendruomenės gyvenimą.

6.3. **Savarankiškumo skatinimas** – palaikomi ir stiprinami gyventojo turimi gebėjimai, skatinamas savarankiškas veikimas, suteikiant individualiai reikalingą pagalbą.

6.4. **Orumo ir pagarbos užtikrinimas –** gerbiamos kiekvieno gyventojo teisės, privatumas, individualumas, poreikiai, nuomonė ir pasirinkimai.

III SKYRIUS
ĮGALINIMO BŪDAI IR PRIEMONĖS

7. Globos namuose įgalinimo procesas vykdomas individualiai ir grupėje.

8. **Individualus įgalinimas** – gyventojo skatinimas pagal savo gebėjimus ir galimybes savarankiškai priimti sprendimus, atlikti kasdienes veiklas, išlaikyti ir stiprinti turimus gebėjimus bei pasitikėjimą savimi.

9. Individualaus įgalinimo priemonės:

9.1. Individualus konsultavimas. Informacijos suteikimas, stiprinant gyventojo sąmoningumą, bei skatinant prisiimti atsakomybę už save ir savo veiksmus. Suprantamu būdu darbuotojai supažindina gyventojus su Globos namų vidaus tvarkos taisyklėmis, teisėmis, pareigomis ir kitomis įstaigos tvarkomis ir procedūromis, kita reikalinga informacija;

9.2. Poreikių įsivardijimas, stiprybių identifikavimas skatinant motyvaciją veikti. Gyventojo įsitraukimas į Individualių asmens poreikio vertinimą;

9.3. Tikslų kūrimas, kuo savarankiškesnis tikslų įgyvendinimas atitinkamai pagal turimus gebėjimus;

9.4. Individualaus socialinės globos plano rengimas. Gyventojas gali rinktis įgalinančias priemones, dalyvauja planavimo procese, išsakant savo norus ir poreikius. Individualaus socialinės globos planas pagal poreikį peržiūrimas, aptariamas, fiksuojami reikšmingi įvykiai, pasiekimų įsivertinimas;

9.5. Įgūdžių išnaudojimas ir stiprinimas, naujų įgūdžių ugdymas siekiant savarankiškumo šiose srityse: mityba, judėjimas, asmens higiena, apsirengimas, tvarkymasis buityje, komunikavimas, bendravimas, socialiniai ryšiai, finansų tvarkymas, laisvalaikis, užimtumas, emocinė būsena, išvykimas už įstaigos ribų, orientavimasis aplinkoje, žinių taikymas;

9.6. Problemų identifikavimas. Įsitraukimas į situacijos vertinimą ir turimų problemų įvardinimą bei jų reitingavimą. Vidinių išteklių atradimas ir jų naudojimas problemų sprendime;

9.7. Sprendimų priėmimo gebėjimų ugdymas, dalyvavimas sprendimų priėmime, teisė rinktis ir išsakyti savo nuomonę, pasirenkant kasdienius dalykus. Gyventojai ir/ar jų artimieji prašymus, pasiūlymus dėl socialinių paslaugų teikia žodžiu ar raštu vadovaujantis Globos namų nustatyta tvarka.

10. **Grupinis įgalinimas** – gyventojų įtraukimas į bendras veiklas, skatinant bendradarbiavimą, iniciatyvumą, tarpusavio pagalbą, bendrų tikslų siekimą ir dalyvavimą priimant sprendimus.

11. Grupinio įgalinimo priemonės:

11.1. Grupinės veiklos organizavimas, aktyvus įsitraukimas ir dalyvavimas;

11.2. Grupės narių poreikių išgryninimas;

11.3. Bendrų grupės tikslų formavimas, siekimas, nuomonių išsakymas, pasiūlymų teikimas;

11.4. Užduočių pasiskirstymas pagal gebėjimus ir galimybes, atsakomybės pasidalijimas;

11.5. Dalijimasis žiniomis, resursų paieška, įgūdžių stiprinimas;

11.6. Grupės narių motyvacijos stiprinimas, išreikštų inciatyvų palaikymas ir skatinimas;

11.7. Sprendimų priėmimas atsižvelgiant į grupės narių interesus;

11.8. Problemų sprendimas bendradarbiaujant, prisiimant visų grupės narių atsakomybę;

11.9. Įsivertinimas aptariant grupėje.

IV SKYRIUS
REZULTATŲ VERTINIMAS

12. Gyventojų individualaus įgalinimo rezultatai vertinami ne rečiau kaip vieną kartą per metus, atliekant individualaus socialinės globos plano (ISGP) peržiūrą, taip pat pasikeitus gyventojo sveikatos būklei, poreikiams ar gebėjimams. Įgalinimo tikslų įgyvendinimas, pasiekti rezultatai ir pokyčiai fiksuojami ISGP vertinime.

13. Gyventojas panaudoja turimus bei įgyja naujus gebėjimus, motyvaciją, asmenines stiprybes, įsitraukia į paslaugų planavimą, teikimą ir vertinimą. Pagal galimybes į procesą yra įtraukiami gyventojo artimieji.

14. Vertinant individualaus įgalinimo rezultatus, atsižvelgiama į gyventojo savarankiškumo pokyčius, turimų gebėjimų išlaikymą, pasirinkimo laisvę ir dalyvavimą priimant sprendimus.

15. Įgalinimo rezultatu laikomas gyventojo savarankiškumo didėjimas, turimų gebėjimų išlaikymas, aktyvesnis dalyvavimas kasdienėje veikloje ar gebėjimas išreikšti savo poreikius ir pasirinkimus.

16. Įgalinimas mažina Globos namų darbuotojų dominavimą ir didina gyvenimo kontrolės perdavimą patiems gyventojams, jų pasirinkimo galimybes ir apsisprendimą.

17. Darbuotojai, gyventojai ir jų artimieji dalyvauja apklausose, kasmetiniame socialinių paslaugų kokybės vertinimo (įsivertinimo) procese. Apklausos atliekamos vadovaujantis Globos namų veiklos dokumentuose numatyta tvarka.

18. Grupinio įgalinimo rezultatai vertinami pagal gyventojų dalyvavimą bendrose veiklose, pateiktas iniciatyvas, pasiūlymus ir jų įgyvendinimą, pagalbą vieni kitiems. Rezultatai fiksuojami Globos namų tarybos protokoluose, apklausų ir grįžtamojo ryšio procesų įsivertinimo dokumentuose.

19. Įgalinimo vertinimo rezultatai naudojami planuojant tolesnę individualią pagalbą, skatinant gyventojų savarankiškumą ir tobulinant teikiamų paslaugų kokybę.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Globos namuose kuriama įgalinanti aplinka, kurioje kiekvienam gyventojui sudaromos sąlygos pagal individualius gebėjimus ir galimybes išlaikyti savarankiškumą, priimti sprendimus, išreikšti savo poreikius ir aktyviai dalyvauti kasdieniame gyvenime.

21. Globos namų gyventojus ir jų artimuosius su Koncepcija supažindina socialiniai darbuotojai individualių pokalbių metu atvykus gyventi į Globos namus, sudarant bei peržiūrint ISGP, susirinkimų metu.

22. Globos namų darbuotojai su Koncepcija supažindinami individualiai pasirašytinai elektroninėmis priemonėmis ir, teikdami socialines paslaugas, privalo ja vadovautis.

23. Visa informacija, susijusi su asmens duomenimis, tvarkoma laikantis Bendrajame duomenų apsaugos reglamente bei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose duomenų apsaugą įtvirtintų reikalavimų.

24. Koncepcija yra peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį.

25. Koncepcija skelbiama Globos namų tinklalapyje www.pgn.lt.

_____